KOMISIJOS DIREKTYVA 2009/122/EB

2009 m. rugsėjo 14 d.

iš dalies keičianti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 96/73/EB dėl dviejų komponentų tekstilės pluoštų mišinių tam tikrų kiekybinės analizės metodų II priedą, siekiant jį suderinti su technikos pažanga

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 1996 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 96/73/EB dėl dviejų komponentų tekstilės pluoštų mišinių tam tikrų kiekybinės analizės metodų [1], ypač į jos 5 straipsnį,

kadangi:

(1) 2009 m. sausio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2008/121/EB dėl tekstilės pavadinimų [2] nustatoma, kad ženklinime būtų nurodoma tekstilės produktų pluošto sudėtis ir kad analizės būdu būtų atliekami patikrinimai, kuriais būtų nustatoma, ar tie produktai atitinka etiketėje pateiktus duomenis.

(2) Direktyvoje 96/73/EB yra nustatyti vienodi dviejų komponentų tekstilės pluoštų mišinių kiekybinės analizės metodai.

(3) Atsižvelgiant į naujausias techninės darbo grupės išvadas, Direktyva 2008/121/EB buvo suderinta su technikos pažanga, į tos direktyvos I ir V prieduose pateiktą pluoštų sąrašą įtraukiant melamino pluoštus.

(4) Dėl to būtina apibrėžti vienodus melamino pluošto bandymo metodus.

(5) Dėl to reikėtų atitinkamai iš dalies pakeisti Direktyvą 96/73/EB.

(6) Kadangi šioje direktyvoje numatytos priemonės atitinka Tekstilės pavadinimų ir ženklinimo direktyvų komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos 96/73/EB II priedas iš dalies keičiamas kaip nurodyta šios direktyvos priede.

2 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip 2010 m. rugsėjo 15 d., įgyvendina šią direktyvą. Tokių priimtų nuostatų tekstus ir minėtų nuostatų bei šios direktyvos atitikties lentelę jos nedelsdamos pateikia Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės Komisijai pateikia šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje 2009 m. rugsėjo 14 d.

Komisijos vardu

Günter VERHEUGEN

Pirmininko pavaduotojas

---

[1] OL L 32, 1997 2 3, p. 1.
[2] OL L 19, 2009 1 23, p. 29.

PRIEDAS

Direktyvos 96/73/EB II priedo 2 skyrius iš dalies keičiamas taip:

a) Specialūs metodai – Suvestinė lentelė keičiama taip:

„SUVESTINĖ LENTELĖ

Metodas	Taikymo sritis		Reagentas
	Tirpus komponentas	Netirpus komponentas	
1.	Acetatinis pluoštas	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Acetonas
2.	Tam tikri baltyminiai pluoštai	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Hipochloritas
3.	Viskozė, vario amoniakinis pluoštas arba tam tikrų rūšių modalinis pluoštas	Medvilnė, elastolefino pluoštas arba melamino pluoštas	Skruzdžių rūgštis ir cinko chloridas
4.	Poliamido pluoštas arba nailonas	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Skruzdžių rūgštis, 80 % m/m
5.	Acetatinis pluoštas	Triacetatinis pluoštas, elastolefino pluoštas arba melamino pluoštas	Benzilo alkoholis
6.	Triacetatinis pluoštas arba polilaktido pluoštas	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Dichlormetanas
7.	Tam tikrų rūšių celiulioziniai pluoštai	Poliesterinis pluoštas, elastomultiesterinis pluoštas arba elastolefino pluoštas	Sulfato rūgštis, 75 % m/m
8.	Akrilinis pluoštas, tam tikrų rūšių modifikuoti akriliniai pluoštai arba chloropluoštai	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Dimetilformamidas
9.	Tam tikrų rūšių chloropluoštai	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Anglies disulfidas/acetonas, 55,5/44,5 v/v
10.	Acetatinis pluoštas	Medvilnė, elastolefino pluoštas arba melamino pluoštas	Ledinė acto rūgštis
11.	Šilkas	Vilna, plaukai, elastolefino pluoštas arba melamino pluoštas	Sulfato rūgštis, 75 % m/m
12.	Džiutas	Tam tikrų rūšių gyvūninis pluoštas	Azoto kiekio nustatymo metodas
13.	Polipropileninis pluoštas	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Ksilenas
14.	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Chloropluoštai (vinilchlorido homopolimeras), elastolefino pluoštai arba melamino pluoštai	Koncentruotos sulfato rūgšties metodas
15.	Chloropluoštai, tam tikrų rūšių modifikuoti akriliniai pluoštai, elastino pluoštai, acetatiniai pluoštai, triacetatiniai pluoštai	Tam tikri kitų rūšių pluoštai	Cikloheksanonas
16.	Melamino pluoštas	Medvilnė arba aramidinis pluoštas	Karšta skruzdžių rūgštis, 90 % m/m“

b) 1 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:

„2. vilna (1), gyvūnų plaukų pluoštu (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), linų pluoštu (7), tikrųjų kanapių pluoštu (8), džiutu (9), abaka (10), alfa (11), kokosų pluoštu (12), prožirnio pluoštu (13), rame (14), sizaliu (15), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), baltyminiu pluoštu (23), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), poliamidiniu pluoštu arba nailonu (30), poliesteriniu pluoštu (35) elastomultiesteriniu pluoštu (46), elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).

Šis metodas jokiu būdu netaikomas acetatiniams pluoštams, kurių paviršius buvo deacetilintas.“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melamino pluoštą, kurio d reikšmė lygi 1,01.“

c) 2 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:

„2. medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), chloropluoštu (27), poliamidiniu pluoštu ar nailonu (30), poliesteriniu pluoštu (35), polipropileniniu pluoštu (37), elastano pluoštu (43), stiklo pluoštu (44), elastomultiesteriniu pluoštu (46), elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).

Jeigu sudėtyje yra skirtingų baltyminių pluoštų, metodas pateikia jų bendrą kiekį, o ne kiekvieno jų kiekį atskirai.“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus medvilnę, viskozę ir melamino pluoštą, kurių d lygi 1,01, bei nebalintą medvilnę, kurios d lygi 1,03.“

d) 3 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:

„2. medvilne (5), elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).

Jeigu sudėtyje aptinkamas modalinis pluoštas, atliekamas paruošiamasis tyrimas, kad būtų nustatyta, ar jis tirpsta reagente.

Šis metodas netaikomas mišiniams, kuriuose medvilnė dėl cheminio poveikio buvo stipriai suardyta arba tais atvejais, kai viskozė ar vario amoniakinis pluoštas nėra visiškai tirpūs dėl jų sudėtyje esančių tam tikrų dažų ar apdailos medžiagų, kurių neįmanoma visiškai pašalinti.“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. Medvilnės d reikšmė yra 1,02, melamino pluošto – 1,00, o elastolefino pluošto – 1,00.“

e) 4 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:

„2. vilna (1), gyvūnų plaukų pluoštu (2 ir 3), medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), chloropluoštu (27), poliesteriniu pluoštu (35), polipropileniniu pluoštu (37), stiklo pluoštu (44), elastomultiesteriniu pluoštu (46), elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).

Kaip minėta pirmiau, šis metodas taip pat taikomas mišiniams su vilna, tačiau jei vilnos kiekis viršija 25 %, taikomas 2 metodas (ištirpinant vilną šarminiame natrio hipochlorite).“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melamino pluoštą, kurio d reikšmė lygi 1,01.“

f) 5 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1 punktas pakeičiamas taip:

„1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas, prieš bandymą pašalinus nepluoštines medžiagas, tokiems dviejų komponentų mišiniams:

1. acetatinio pluošto (19)

su

2. triacetatiniu pluoštu (24), elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melamino pluoštą, kurio d reikšmė lygi 1,01.“

g) 6 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:

„2. vilna (1), gyvūnų plaukų pluoštu (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), poliamidiniu pluoštu ar nailonu (30), poliesteriniu pluoštu (35), stiklo pluoštu (44), elastomultiesteriniu pluoštu (46), elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).

Pastaba Triacetatiniai pluoštai, kurie apdailos metu buvo iš dalies hidrolizuoti, nebėra visiškai tirpūs reagente. Tokiais atvejais šis metodas netaikomas.“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus poliesterinį pluoštą, elastomultiesterinį pluoštą, elastolefino pluoštą ir melamino pluoštą, kurių d reikšmė yra 1,01.“

h) 8 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:

„2. vilna (1), gyvūnų plaukų pluoštu (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), viskoze (25), poliamidiniu pluoštu ar nailonu (30), poliesteriniu pluoštu (35), elastomultiesteriniu pluoštu (46), elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).

Jis vienodai taikomas akriliniui ir tam tikram modifikuotam akriliniui pluoštui, apdorotiems beico dažais, tačiau netaikomas dažytiems antriniais chrominiais dažais.“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus vilną, medvilnę, vario amoniakinį pluoštą, modalinį pluoštą, poliesterinį pluoštą, elastomultiesterinį pluoštą ir melamino pluoštą, kurių d reikšmė yra 1,01.“

i) 9 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:

„2. vilna (1), gyvūno plaukais (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), poliamidiniu pluoštu ar nailonu (30), poliesteriniu pluoštu (35), stiklo pluoštu (44), elastomultiesteriniu pluoštu (46) ir melamino pluoštu (48).

Kai vilnos ar šilko kiekis mišinyje viršija 25 %, taikomas 2 metodas.

Kai poliamidinio pluošto ar nailono kiekis mišinyje viršija 25 %, taikomas 4 metodas.“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melamino pluoštą, kurio d reikšmė lygi 1,01.“

j) 10 metodo 1.2 punktas pakeičiamas taip:

„2. tam tikrais chloropluoštais (27), būtent polivinilchlorido pluoštais, nepriklausomai nuo to, ar jie chloruoti, ar ne, elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).“

k) 11 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:

„2. vilna (1), gyvūnų plaukų pluoštu (2 ir 3), elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. Vilnos d reikšmė yra 0,985, elastolefino pluošto – 1,00, o melamino pluošto – 1,01.“

l) 13 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1.2 punktas pakeičiamas taip:

„2. vilna (1), gyvūnų plaukų pluoštu (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), acetatiniu pluoštu (19), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), triacetatiniu pluoštu (24), viskoze (25), akriliniu pluoštu (26), poliamidiniu pluoštu ar nailonu (30), poliesteriniu pluoštu (35), stiklo pluoštu (44), elastomultiesteriniu pluoštu (46) ir melamino pluoštu (48).“

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melamino pluoštą, kurio d reikšmė lygi 1,01.“

m) 14 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1 punktas pakeičiamas taip:

„1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas, prieš bandymą pašalinus nepluoštines medžiagas, tokiems dviejų komponentų mišiniams:

1. medvilnės (5), acetatinio pluošto (19), vario amoniakinio pluošto (21), modalinio pluošto (22), triacetatinio pluošto (24), viskozės (25), tam tikrų rūšių akrilinio pluošto (26), tam tikrų rūšių modakrilinio pluošto (29), poliamidinio pluošto arba nailono (30), poliesterinio pluošto (35) ir elastomultiesterinio pluošto (46).

su

2. chloropluoštu (27), kurio pagrindas yra vinilchlorido homopolimerai, nepriklausomai nuo to, ar jie chlorinti, ar ne, elastolefino pluoštu (47) ir melamino pluoštu (48).

Modifikuoti akriliniai pluoštai yra tie, kurie, įmerkti į koncentruotą sieros rūgštį (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje yra 1,84), sudaro skaidrų tirpalą.

Šis metodas gali būti naudojamas vietoj 8 ir 9 metodų.“

ii) 2 punktas pakeičiamas taip:

„2. PRINCIPAS

Iš žinomos sauso mišinio masės chloropluoštas, elastolefino pluoštas arba melamino pluoštas (t. y. 1.1 punkte minimi pluoštai) yra ištirpinamas koncentruota sieros rūgštimi (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje yra 1,84). Liekana, kurią sudaro chloropluoštas, elastolefino pluoštas arba melamino pluoštas, surenkama, nuplaunama, išdžiovinama ir pasveriama; jos masė, prireikus patikslinta, išreiškiama sauso mišinio masės procentine dalimi. Antrojo komponento procentinė dalis apskaičiuojama pagal sauso bandinio masės ir liekanos masės skirtumą."

iii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus melamino pluoštą, kurio d reikšmė lygi 1,01."

n) 15 metodas iš dalies keičiamas taip:

i) 1 punktas pakeičiamas taip:

„1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas, prieš bandymą pašalinus nepluoštines medžiagas, tokiems dviejų komponentų mišiniams:

1. acetatinio pluošto (19), triacetatinio pluošto (24), chloropluošto (27), tam tikro modifikuoto akrilinio pluošto (29), tam tikro elastano pluošto (43)

su

2. vilna (1), gyvūnų plaukų pluoštu (2 ir 3), šilku (4), medvilne (5), vario amoniakiniu pluoštu (21), modaliniu pluoštu (22), viskoze (25), poliamidiniu pluoštu ar nailonu (30), akriliniu pluoštu (26), stiklo pluoštu (44) ir melamino pluoštu (48).

Jei sudėtyje yra modifikuoto akrilinio pluošto ar elastano, pirmiausia turi būti atliekamas paruošiamasis tyrimas, kad būtų nustatyta, ar pluoštas tirpsta reagente.

Mišinius, kurių sudėtyje yra chloropluoštų, taip pat galima tirti taikant 9 arba 14 metodus."

ii) 5 punktas pakeičiamas taip:

„5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė yra 1,00, išskyrus:

šilkui ir melamino pluoštui	1,01;
akriliniam pluoštui	0,98."

o) po 15 metodo įterpiamas 16 metodas:

„16 METODAS

MELAMINO IR KAI KURIE KITI PLUOŠTAI

(Metodas, naudojant karštą acto rūgštį)

1. TAIKYMO SRITIS

Šis metodas taikomas, prieš bandymą pašalinus nepluoštines medžiagas, tokiems dviejų komponentų mišiniams:

1. Melamino pluošto (48)

su

2. medvilne (5) ir aramidiniu pluoštu (31).

2. PRINCIPAS

Iš žinomos sauso mišinio masės melaminas ištirpinamas karšta skruzdžių rūgštimi (90 % masės).

Liekana surenkama, nuplaunama, išdžiovinama ir pasveriama; jos masė, prireikus patikslinta, išreiškiama sauso mišinio masės procentine dalimi. Antrojo komponento procentinė dalis apskaičiuojama pagal sauso bandinio masės ir liekanos masės skirtumą.

Pastaba: melamino tirpumas labai priklauso nuo temperatūros, todėl būtina griežtai laikytis rekomenduojamos temperatūros intervalo.

3. PAPILDOMI PRIETAISAI IR REAGENTAI

3.1. **Prietaisai**

i) ne mažesnės kaip 200 ml talpos kūginė kolba su stikliniu šlifuotu kamščiu;

ii) vandens vonia su maišykle arba kitas prietaisas, kuriuo kolba kratoma ir laikoma 90 ± 2 °C temperatūroje.

3.2. **Reagentai**

i) skruzdžių rūgštis (90 % m/m, santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 1,204 g/ml). Praskieskite vandeniu 890 ml 98–100 % m/m skruzdžių rūgšties (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 1,220 g/ml) iki 1 litro.

Karšta skruzdžių rūgštis yra labai ėsdinanti, todėl su ja turi būti elgiamasi atsargiai.

ii) praskiestas amoniako tirpalas: praskieskite vandeniu 80 ml koncentruoto amoniako tirpalo (santykinis tankumas 20 °C temperatūroje: 0,880) iki 1 litro.

4. BANDYMO METODIKA

Laikykitės procedūros, aprašytos bendruosiuose nurodymuose, ir atlikite tokius veiksmus:

Bandinį, esantį ne mažesnės kaip 200 ml talpos kūginėje kolboje su stikliniu kamščiu, užpilkite skruzdžių rūgštimi, po 100 ml kiekvienam bandinio gramui. Užkimškite kamštį ir pakratykite kolbą, kad bandinys sušlaptų. Laikykite kolbą vandens vonioje su maišykle 90 ± 2 °C temperatūroje vieną valandą stipriai pakratydami. Atvėsinkite iki kambario temperatūros. Perfiltruokite tirpalą per pasvertą filtravimo tiglį. Į kolbą su liekana įpilkite 50 ml skruzdžių rūgšties, pakratykite rankomis ir perfiltruokite kolbos turinį per filtravimo tiglį. Perkelkite likusius pluoštus į tiglį, praskalaudami kolbą nedideliu kiekiu skruzdžių rūgšties tirpalo. Nusausinkite tiglį nusiurbdami, o liekaną nuplaukite pakaitomis skruzdžių rūgšties tirpalu, karštu vandeniu, atskiestu amoniako tirpalu ir, galiausiai, šaltu vandeniu, po kiekvieno pripildymo nusausindami tiglį nusiurbdami. Nusiurbimas netaikomas, kol kiekvienas plovimo tirpalas laisvai nenuteka. Galiausiai nusausinkite tiglį nusiurbdami, išdžiovinkite tiglį ir liekaną, ataušinkite juos ir pasverkite.

Pastaba: temperatūra turi didelio poveikio melamino tirpumo savybėms, todėl turi būti atidžiai kontroliuojama.

5. REZULTATŲ APSKAIČIAVIMAS IR IŠRAIŠKA

Apskaičiuokite rezultatus kaip aprašyta bendruosiuose nurodymuose. d reikšmė medvilnei ir aramidiniam pluoštui yra 1,02.

6. TIKSLUMAS

Šiuo metodu tiriant homogeninį tekstilės medžiagų mišinį, gautų rezultatų patikimumo ribos yra ne didesnės kaip ± 2, kai patikimumo lygis yra 95 %.“